

Ph.d.-utdanningsmeldingen 2024

Forskningsutvalget 20. august 2025
seniorrådgiver Yngve Brynjulfsen

Grunnlaget for meldingen

- Nøkkeltall for 2024. Stort sett de tallene vi rapporterer til DBH og SSB
- Instituttene meldinger (ikke obligatorisk)
- Fakultetene meldinger
- Aktiviteter og trekk ut over våren 2025

Nøkkeltall for 2024

	HF	JUR	MED	PSYK	SV	KMD	NT	Totalt
Antall kandidater	131 (130)	45 (50)	562 (572)	128 (125)	148 (147)	39 (39)	471 (479)	1524 (1542)
Nye avtaler	20 (19)	3 (7)	100 (97)	15 (23)	25 (26)	10 (6)	69 (73)	242 (252)
Avlagte doktorgrader	18 (15)	6 (4)	88 (91)	16 (19)	19 (22)	5 (5)	77 (70)	229 (227)
Gjennomføring 6 år (%)	47 (44)	50 (50)	69 (70)	60 (66)	64 (68)	88 (-)	72 (77)	67 (70)
Avbrutte avtaler								50 (59)
Mindre omarbeidinger								21 (18)
Underkjenninger								4 (3)

Tall i parentes er gjennomsnittet for årene 2021 til 2023

- Stabile nøkkeltall på institusjonsnivå
- Kandidatgruppen som helhet:
 - 65 prosent har/har hatt UiB som arbeidsgiver
 - 41 prosent med utenlandsk statsborgerskap
 - 56 prosent kvinner

Nøkkeltall (forts.)

	HF	JUR	MED	PSYK	SV	KMD	NT	Totalt
Nye avtaler	20 (19)	3 (7)	100 (97)	15 (23)	25 (26)	10 (6)	69 (73)	242 (252)

- **Nye avtaler:** relativt stabilt
 - UiB ønsker stabilitet i stipendiatstillinger over grunnbevilgningen
 - Tyder på at vi tiltrekker oss kandidater med ekstern finansiering og ekstern arbeidsgiver
 - Tall for 2024 kan fortsatt stige utover 2025

	HF	JUR	MED	PSYK	SV	KMD	NT	Totalt
Avlagte doktorgrader	18 (15)	6 (4)	88 (91)	16 (19)	19 (22)	5 (5)	77 (70)	229 (227)

- **Avlagte doktorgrader:** på gjennomsnittet
 - Oppgang fra 2023 (215 disputaser)
 - Etterslep etter pandemien som «løsnet» i 2024

Nøkkeltall (forts.)

	HF	JUR	MED	PSYK	SV	KMD	NT	Totalt
Gjennomføring 6 år (%)	47 (44)	50 (50)	69 (70)	60 (66)	64 (68)	88 (-)	72 (77)	67 (70)

- **Gjennomføring** (seksårsmålet): Kullanalyse som viser hvor mange som har disputert av 2018-kullet
 - Under gjennomsnittet i 2024. Henger muligens sammen med «korona-kullene» som ble forsinket
 - Varierer til dels mye mellom fakultetene. Noen har lengre planlagte løp
 - Oppmerksomhet mot gjennomføring i dialogen mellom fakultet og institutt
 - Tiltakene er mange, fakultetene prøver nye ting:
 - Kvalitetssikring av veiledere og hvor mange veiledere (MED), «kappeseminar» (SV), mestringsteknikk og opplæring i ledelse av eget prosjekt (MED og SV), forskergruppene bør ha tettere oppfølging av kandidatene (JUR), kandidaters sterke tilknytning til forskerskolene (PSYK) og veilederopplæring (KMD)
- **Underkjenning og mindre omarbeiding**
 - Fire underkjenninger
 - 21 mindre omarbeidinger. Følge med på dette tallet fremover

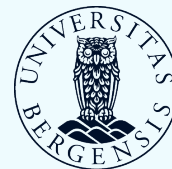

Analyse av fem årskull

- En analyse av fem årskull, 8 til 12 år tilbake i tid

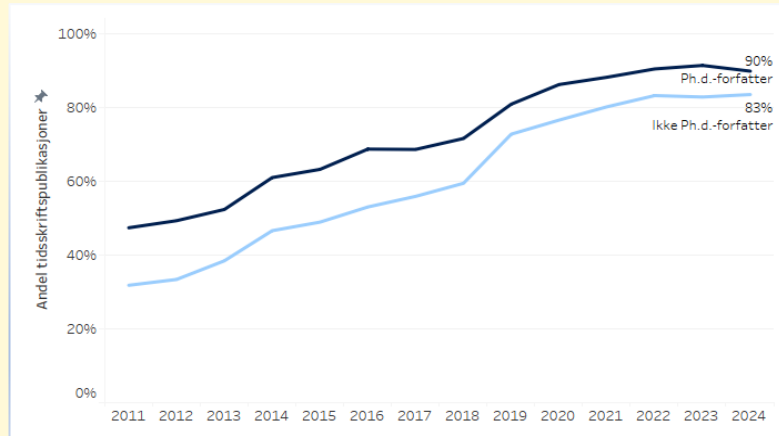
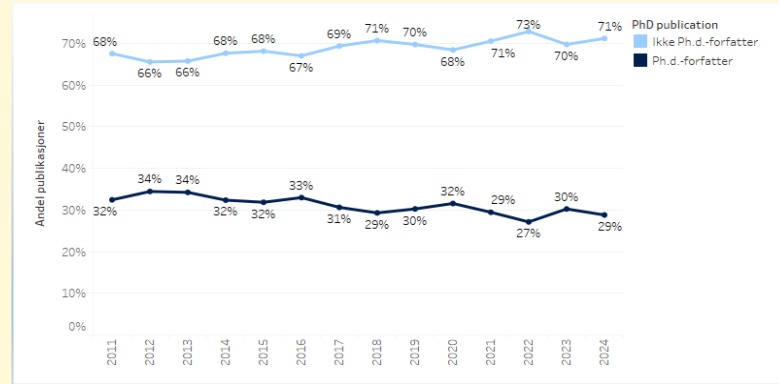
	HF	JUR	MED	PSYK	SV	NT	Total
Nye kandidater i perioden	110	40	572	103	121	434	1380
Disputert (i % av totalen)	82 (75%)	23 (58%)	480 (84%)	85 (83%)	93 (77%)	350 (81%)	1113 (81%)
Avbrutt (i % av totalen)	25 (23%)	10 (25%)	79 (14%)	9 (9%)	24 (20%)	72 (17%)	219 (16%)
Aktive (i % av totalen)	3 (3%)	7 (18%)	13 (2%)	9 (9%)	4 (3%)	12 (3%)	48 (3%)

- Over 80 % som til slutt fullfører
- Varierer en god del mellom fakultetene, tall for avbrutte og aktive
 - Mange fremdeles aktive. En god del av de lengeværende leverer til slutt
- MED har makstid på antall år i ph.d.-utdanningen. De som blir skrevet ut kan levere avhandling på et senere tidspunkt

Ph.d.-publisering

- Andel UiB-publikasjoner med og uten ph.d.-forfatter
 - 29 % var i 2024 med ph.d.-forfatter
 - Henger sammen med disputastall
- Andel tidsskriftpublikasjoner med og uten ph.d.-forfatter som er åpent tilgjengelig
 - Den samlede trenden for åpen publisering er tydelig stigende over tid
 - “Ph.d.-forfattede” ligger alltid et hakk over

Ph.d.-kandidatene og den øvrige forskningen

Bidrar til nyskapende forskning

I små fagmiljøer kan en ph.d.-kandidat til eller fra være avgjørende for aktivitetsnivået

Strategiske vurderinger ved rekruttering basert på grunnenhetenes forskningsstrategi og portefølje

Kandidater ansatt i privat eller offentlig sektor er viktige for samfunnskontakten til fakultetet

Systematisk kvalitetsarbeid

Fremdriftsrapportering

- Viktig for grunnenhetene
- Gir en generell oversikt, men fanger ikke alltid opp forsinkelser når de oppstår

Midtveisevaluering

- Mer detaljerte retningslinjer for flere fakultet, bl.a. om at midtveisevaluering ikke må skje for seint

Medarbeider- og oppfølgingssamtale

- Kan være utfordrende nok for egne ansatte stipendiater
- Enda mer utfordrende for de som er eksternansatt

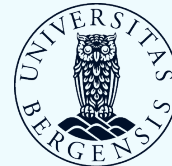
Ph.d.-programevaluering

- Gjennomført ved HF og KMD i 2024
- Rapporten fra komiteen gir gode råd for justeringer i ph.d.-programmet

Kandidatundersøkelsen

- Blir sendt ut til de ferdige ph.d.-kandidatene. Anonym
- Svarandel på 39 %
- 73 % er fornøyd eller svært fornøyd med ph.d.-utdanningen sin
- 55 % har fått faglig utbytte av opplæringsdelen, mer fornøyd med emner gitt i forskerskolene
- 84 % har svart at de er fornøyd eller svært fornøyd med veiledningen
- Fått tilbud om medarbeider- eller oppfølgingssamtale? 40 % er uenig eller svært uenig i påstanden
- 27 % har opplevd konflikt i arbeidssituasjonen. Vanligst å oppleve konflikt med veileder
 - 68 % av disse har svart at konflikten ble løst
- Oppnådd kunnskaper, ferdigheter og kompetanse. Ikke så høy score innen kreativitet, ledelse og vitenskapsteori

uib.no